

ONTWIKKELPRINCIPES

LERAAR

Een leraar is een expert die met bezieling en pedagogische, vakdidactische en vakinhoudelijke expertise lerenden doet leren. Die brede expertise en de drang naar levenslang leren kan de opleiding enkel realiseren dankzij een constante samenwerking met het werkveld. Krachtig leren start met een gevoel van hoogdringendheid. Via ervaringen op de campus en in het werkveld realiseert de lerende zich wat al goed gaat en wat nog beter kan. Samen met docenten, werkveld en medestudenten, groeit de student uit tot een completere leraar, beseffend dat meesterschap steeds meer binnen handbereik ligt.

Dit betekent een opleiding:

- (1) die een leraar vormt tot een inhoudelijk en pedagogisch-didactisch expert
- (2) waarbij praktijk de ruggengraat is
- (3) die vertrekt vanuit een *sense of urgency*
- (4) die samen met het werkveld en de wereld een brede leergemeenschap vormt

STUDENT

De student leert en leeft binnen de opleiding. Daarom krijgt de student de kans om keuzes te maken die aansluiten bij zijn noden en verlangens voor de job als leraar. De student doet dit niet alleen. Zowel in het maken van keuzes als in de uitvoering wordt hij ondersteund door de docenten en zijn ruimere netwerk.

Dit betekent een opleiding:

- (5) die steunt op vertrouwen, veiligheid en openheid
- (6) waarin de student regie neemt over zijn persoonlijke en professionele groei

CURRICULUM

De student ziet het belang van de samenhang tussen de verschillende onderdelen van de opleiding weerspiegeld in de dagelijkse organisatie. Vakken komen samen aan bod en beklemtonen zo de aard van het lerarenberoep: veelzijdig en werken in team. Het leer- en toetsmateriaal is divers en stimuleert een gevarieerd gebruik doorheen de tijd, zowel voor student als docent. Het curriculum is transparant, flexibel, biedt structuur en bouwt interactie in met de superdiverse buitenwereld.

Dit betekent een opleiding:

- (7) die vakdoorbrekend, samenhangend en transparant is
- (8) met meervoudige leerwegen
- (9) met leerkanalen binnen en buiten het curriculum

We willen aldus een opleiding ...**(1) die een leraar vormt tot een inhoudelijk en pedagogisch-didactisch expert**

De leraar is een expert zowel binnen de onderwijsvakken als de pedagogisch-didactische inhouden. Meer dan ooit is er nood aan de combinatie *inhoudelijke + pedagogisch-didactische* expert. Het curriculum biedt de noodzakelijke kennisbasis en organiseert kansen om expertise te verbreden en te verdiepen. Op die manier ontstaan authentieke mogelijkheden om te excelleren en ontwikkelt de leraar zo een eigen professioneel profiel. Dit veronderstelt een open, reflectieve en onderzoekende houding. Deze verruimde kennisbasis is het eindpunt van de opleiding van de student, maar is ook het vertrekpunt om aan volgehouden levenslang leren te doen doorheen de loopbaan.

(2) waarbij praktijk de ruggengraat is

Praktijk en theorie dagen elkaar uit in een curriculum waarbij er continu en structureel een wisselwerking is tussen beide. Studenten doen van bij het begin indrukken en ervaringen op in het werkveld die dienen als context voor authentieke leertaken op de campus. Theoretische expertise is praktijkrelevant en gefundeerd in het werkveld. Nieuwe inzichten uit (vak)didactiek of klasmanagement vormen de praktijk van de student. Ervaringen uit de praktijk vormen de nieuwe inzichten in de opleiding. Op die manier zit de praktijk verankerd in de opleiding en verweven in de theorievakken. Weten wat iets is en weten hoe iets moet, worden samen aangeleerd waarbij de docenten actief verwijzen naar de samenhang in het curriculum met de praktijk als rode draad. Het vraagt tijd om praktijkervaringen op te doen, te verwerken en zo te groeien in diverse maar veilige omgevingen met ruimte om te experimenteren en te onderzoeken op maat en met begeleiding en coaching.

(3) die vertrekt vanuit een *sense of urgency*

Krachtig leren start met een gevoel van hoogdringendheid (*sense of urgency*). Dit gevoel ontstaat door authentieke leertaken waarbij een optimale balans wordt gecreëerd tussen dat wat de taak vraagt van de student en zijn reeds verworven kennis en vaardigheden. Problemen aangeven, uitdagingen creëren of hiaten vaststellen zijn het startpunt van het leerproces en dus ook het onderwijsaanbod. Dit moet gebeuren vanuit een authentieke context met ondersteunende inhouden die *just-in-time* worden aangeboden zodat de student de noodzaak van die inhouden ervaart. De authentieke context wordt opgebouwd door drie partners: de student, de opleiding en het werkveld. De balans tussen de eisen van de taak en de kennis en vaardigheden van de student is voor iedereen verschillend. Dit leidt tot uitdagingen op maat waarbij studenten vragen om begeleiding en ervaren dat falen mag. Stijgende complexiteit in de leertaken geven studenten vertrouwen en een gevoel van meesterschap.

(4) die samen met het werkveld en de wereld een brede leergemeenschap vormt

Opleiden van toekomstige leerkrachten is een verantwoordelijkheid van verschillende partners: student, docent, werkveld maar ook relevante actoren binnen de hogeschool, het sociaal netwerk, de stad en de samenleving. We creëren met ons nieuw curriculum een motiverende leer- en onderzoeksbiotoop gericht op verknoping met elkaar, met het werkveld en met de wereld. Samen opleiden betekent dat leerervaringen worden gedeeld. Dit kan gestimuleerd worden op

verschillende manieren en met verschillende partners uit het werkveld en de samenleving. Studenten doen samen ervaringen op binnen en buiten de opleidingsmuren, met de voeten in de praktijk en krijgen hiervoor erkenning. Het delen van erkenningen en ervaringen leidt tot verbondenheid tussen studenten, docenten en werkveld (*sense of community*). Door in te zetten op collectief leren door en samen met alle partners zetten we in op krachtig leren en innovatie. Dit betekent dat we een curriculum creëren dat doorlaatbaar (permeabel) is voor nieuwe inhoud en voor professionals van buiten de hogeschool die samen met ons en onze studenten leren. Leergemeenschappen die samen op zoek gaan naar wat werkt én zich samen afvragen hoe ze het best krachtig opleiden, maken via deze *collective teacher efficacy* het verschil voor lerenden.

(5) die steunt op vertrouwen, veiligheid en openheid

Het leren van de student in een veilig en uitdagend leer- en leefklimaat staat centraal. De student mag en kan daarbij zichzelf zijn (autonomie) en voelt zich betrokken en verbonden. Er wordt sterk ingezet op de persoonlijke ontwikkeling en het leren maken van verantwoorde keuzes. De student vertrekt vanuit zijn noden en kenmerken om vorm te geven aan zijn leerproces in een omgeving die steunt op vertrouwen, veiligheid en openheid. Op deze manier ontstaan er meer mogelijkheden tot differentiatie en geïndividualiseerde leerwegen. De motivatie wordt bevorderd door meer aan te sluiten bij de noden en de belangstelling van de student. De docent zet zijn competentie in om dit proces te ondersteunen, met bijzondere aandacht om geen rem te zetten op het zelfmanagement en de autonomie van de student. Het welbevinden van de docent dient hierbij als hefboom. Er is een opbouw in de complexiteit van keuzes die moeten gemaakt worden en een afbouw in de ondersteuning die aangereikt wordt.

(6) waarin de student regie neemt over zijn persoonlijke en professionele groei

In onderwijs staat het leren centraal, niet het lesgeven. Leren is een complex en dynamisch proces en vraagt een flexibele houding waarin iedereen kan én wil bijsturen. De student heeft een passie om bij te leren en grijpt kansen om zich te profileren en te excelleren via sterktes en zwaktes. Deze leert hij kennen door uit te proberen en het interpreteren van feedback, door ruimte te krijgen om te experimenteren en te falen. De student vraagt meer en meer regie over wat hij leert en hoe hij leert. Van het aanbieden van leerkeuzes evolueert het curriculum naar het zelf op zoek gaan naar leerkeuzes, zowel binnen de opleiding als binnen zijn ruimer netwerk. Dit doen we door ruimte te geven, maar niet los te laten. Dit leidt tot een gevoel van autonomie en een houding van levenslang leren.

(7) die vakdoorbrekend, samenhangend en transparant is

Het nieuwe curriculum stelt studenten in staat om vakken in samenhang met elkaar te zien en met elkaar te verbinden. De praktijkrealiteit vraagt dat een student kan samenwerken over de grenzen van onderwijsvakken heen en wordt daarin ondersteund door het volledige team. Vakdoorbrekende samenwerkingsverbanden zijn structureel aanwezig doorheen de opleiding, niet louter als verrijkende ervaring maar vooral als voorbereiding op een carrière als flexibele professional. Deze samenwerkingsverbanden worden gefaciliteerd in het curriculum, door linken te leggen tussen opleidingsonderdelen.

(8) met meervoudige leerwegen

Het docententeam is ingenieur van de leeromgeving van de student en werkt continu multidisciplinair om maximale leerkansen voor alle studenten aan te bieden. Het team bepaalt de inhoud en de vorm van het leermateriaal die daar het beste bij aansluit. Het leermateriaal is hybride en via diverse vormen en via diverse wegen beschikbaar voor de student. De inhoud is meervoudig en door de student op de voor hem/haar geschikte momenten te consulteren. De te behalen doelen en eraan gekoppelde evaluatie zijn duidelijk, de weg er naartoe is meervoudig. Leermateriaal wordt door de docent aangeboden en ook door de student elders gevonden. De *face-to-face* momenten worden georganiseerd als een leermoment, niet als een aanwezigheidsmoment.

(9) met leerkansen binnen en buiten het opleidingsprogramma

Om te kunnen inspelen op talenten en noden van studenten en docenten, maar ook op recente maatschappelijke ontwikkelingen, biedt het curriculum structureel *windows of opportunity* aan. Hierin worden kansen geboden aan studenten en docenten om binnen het curriculum op zoek te gaan naar kansen tot leren. Voor de student als wereldburger liggen er ook buiten het curriculum heel wat kansen tot formeel en informeel leren, die in de opleiding gevalideerd worden. Dat vraagt een ontdekkende, reflectieve en onderzoekende houding bij zowel studenten als docenten. Het curriculum is transparant, biedt structuur maar bouwt ook interactie in met de superdiverse buitenwereld.